

Bezdroża

travelbook

Czarnogóra

ERGO
HESTIA

Ubezpieczenie
w podróży

Autorzy przewodnika: Krzysztof Bzowski, Draginja Nadaždin, Maciej Niedźwiecki
Współpraca: Tomasz Bańka (*Ulcinj*), Beata Kozerska (*Minirozmówki polsko-serbskie*), Grzegorz Petryszak (*Plav*), Marek Styczyński i Małgorzata A. Szyszkowska (*Muzyka tradycyjna i klasyczna, Tradycje muzyczne*), Paweł Paulus Sulik (kanion Tary, *Žabljak*), Dominika Zaręba (*Ochrona dziedzictwa przyrodniczego*), Maciej Żemojtel (*Góry Bjelasica, Góry Komovi*)

Redaktor prowadzący: Maciej Żemojtel

Redakcja i korekta: Firma AB Agnieszka Bąk; Gabriela Turzańska, Maciej Żemojtel

Redakcja techniczna: Katarzyna Leja

Projekt okładki: hotmedia

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autorzy oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autorzy oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 2309863
e-mail: redakcja@bezdroza.pl
księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?becza1>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie I

ISBN: 978-83-246-8587-5

Copyright © Helion, 2014

Czarnogóra

- **Kup książkę**
- **Poleć książkę**
- **Oceń książkę**
- **Księgarnia internetowa**
- **Lubię to!**
- **Nasza społeczność**

Kup książkę

Poleć książkę

CUDA PRZYRODY

Komovi

Góry Durmitor, Bjelasica, Komovi

Wspaniałe pasma górskie, raj dla wędrowców i botaników, fotografów przyrody, poszukiwaczy przygód i dzikich ostępów; rozległe widoki i gościnni górale. Doświadczonym i samodzielnym górolazom polecamy też inne atrakcyjne pasma: Prokletije, Visitor, Kučke planine, Moračke planine, Bioč, Maglič, Sijajevinę, Orjen...

Jaskinia Lipska

Jaskinia z labiryntem „śpiewających” korytarzy.

Boka Kotorska

Jedyny w Europie Południowej „fiord”: zatoka o rozbudowanej linii brzegowej, wcięta w strome zbocza górskie. Nad jej brzegami rozłożyły się liczne miasteczka i wsie o długiej historii – najstarsze pamiętają czasy panowania Greków, Rzymian, Wenecjan... Ciepła woda, bezchmurne niebo, niezliczone zabytki, palmy na deptakach, niezwykle widoki – to codzienność Boki Kotorskiej.

Kanion Tary

Najgłębszy kanion w Europie ze słynnym mostem i zabytkowymi monasterami Dobrilovina i Dovolja.

Kanion Pivy

Głęboki wąwóz wcięty między masyw Durmitoru oraz pasma Bioč i Maglič na granicy z Bośnią i Hercegowiną. Biegnącą półkami i tunelami na jego zboczach widokową drogę warto pokonać rowerem lub motocyklem.

Meandry Rijeki

Niesamowite widoki na zakola Rijeki można podziwiać w pobliżu ujścia rzeki do Jeziora Szkoderskiego, w pobliżu miejscowości Rijeka Crnojevića.

Kanion Moračy

Głęboki kanion, przyprawiający o zawrót głowy i ciarki na plecach zarówno kierowców przejeżdżających szosą zbudowaną na jego dnie, jak i podróżnych pokonujących go pociągiem linią poprowadzoną śmiało kilkaset metrów wyżej.

Jezioro Szkoderskie

Piękny, dziki akwen, ostoja wielu chronionych gatunków zwierząt, m.in. pelikanów. Na skalistych wysepkach Beška, Grmožur, Moračnik i Starčevo wznoszą się monaster i twierdze.

Atrakcje Czarnogóry

Kup książkę

Poleć książkę

Kup książkę

Poleć książkę

Risan

Choć w porównaniu z innymi miejscowościami Boki Kotorskiej miasto nie jest samo w sobie zbyt urokliwe, wyróżnia się szczególnym położeniem. Risan (Рисан) jest najbardziej na północ wysuniętym miasteczkiem Boki Kotorskiej leżącym na skraju Risanskiego zatoku oraz najstarszą osadą w Boce Kotorskiej, założoną jeszcze przez Ilirów. W 288 r. p.n.e., po zamordowaniu rzymskich posłów przez iliryskich piratów królowa Ilirów Teuta zmuszona była do przeniesienia tutaj swej rezydencji ze Szkodry. Po jej śmierci Rzymianie przejęli Risan.

WARTO ZOBACZYĆ

W centrum Risanu znajdują się **cerkiew św.św. Piotra i Pawła** (Sv. Petra i Pavla) z początku XVII w. oraz skwer z pomnikiem „Poległym za wolność i socjalizm”. Skwer jest dość zaniedbany, ale można tu usiąść i odetchnąć w cieniu drzew. Około 50 m dalej napotykamy **pozostałości rzymskie** (*rimski ostatci*). Wejście na teren wykopalisk Rzymskich Mozaik w Risanie prowadzi przez niewielki pawilon ze sklepikiem z pamiątkami **📍 Rimski Mozaici Risan, codz. 8.00–20.00, 2 EUR, dostępna broszura po polsku**. Pod zadaszeniem znajduje się słynna mozaika z II w. n.e., przedstawiająca jeden z nielicznych wizerunków Hypnosa, boga snu. W resztkach willi rzymskiego patrycjusza pozostały jeszcze inne mozaiki antyczne.

Perast

Miejscowość Perast (Пераст) leży 31 km od Herceg Novi, naprzeciwko cieśniny Verige. Mieszkańcy to na ogół ludzie starsi. Niewiele się tu dzieje, co – paradoksalnie – wywiera największe wrażenie na przybywających. Spacerując ulicami, które przyjęły w Peraście formę schodków, odczuć można, że tutaj czas płynie w odwrotnym kierunku. Wymarłe miasto marynarzy z rozsypującymi się zabudowaniami. Kto wie, czy nie najpiękniejsze miejsce nad Adriatykiem... Od niedawna jednak coraz więcej starych domów się remontuje i niewielkie hoteliki, a w sezonie zagląda tu również coraz więcej turystów.

Już w XIV w. budowano tu okrętę, a swój rozkwit miasto przeżywało za panowania Wenecji w XVII i XVIII w. To wtedy powstała większość istniejących do dzisiaj zabudo-

wań. W 1624 r. Perast najechali piraci z Ulcinja i doszczętnie splądrowali, biorąc do niewoli większość mieszkańców. W miasteczku przetrwały liczne pałace starych rodzin szlacheckich i kościoły.

WARTO ZOBACZYĆ

Muzeum Miejskie **📍 8.00–14.00, w sezonie do 20.00; 2,50 EUR, dzieci 1,50 EUR**, usytuowane na skraju miasteczka (od strony Risanu), mieści się w barokowym **pałacu Bujevića** z 1649 r. Urządzona tu ekspozycja poświęcona tematyce marynistycznej obejmuje m.in. liczne obrazy, mapy i miniatury statków.

Szkoła Pomorska mieściła się w małym budynku od zachodniej strony muzeum i była to najstarsza akademia morską na

▼ Perast

Kup książkę

Poleć książkę

Kup książkę

Poleć książkę

Słowiańszczyźnie. W 1698 r. car rosyjski Piotr Wielki przysłał tutaj na przeszkolenie 70 kursantów – marynarzy. Wielu absolwentów szkoły służyło pod carską banderą.

★ **Kościół św. Mikołaja** (Sv. Nikole) z XV w. stoi w centrum Perastu. Przechowywany jest tu bardzo interesujący skarbicz z przedmiotami liturgicznymi i wyrobami złotniczymi. Warto wspiąć się po 150 schodach na **dzwonnice** (1 EUR), by z tarasu obok dzwonnów podziwiać widok miasteczka, zatoki i wysp z kościołami. Przed kościołem usytuowane są popiersia wybitnych mieszkańców Perastu: admirała floty rosyjskiej Matija Zmajevicia (1680–1735), pilota floty admirałkiej w bitwie pod Lepanto Petara Stjepkovicia Markovicia, organizatora szkoły morskiej Marko Martinovicia (1663–1716) i malarza Tripa Kokolji (1661–1713).

Kościół św. Marka (Sv. Marka) znajdują się obok boiska do koszykówki. Nad tympanonem wybudowanej w 1670 r. świątyni widoczny jest wenecki lew, a na jej szczycie figury św. Piotra (z kluczem), Chrystusa i św. Marka (z księgą).

Wzniesiony w 1764 r. **pałac Smekja** (Palata Smekja) znajduje się w bardzo charakterystycznym miejscu: głęboko wcina się w ulicę pomiędzy przystanią a boiskiem do koszykówki. Najciekawszym elementem budowli jest taras zdobiony wspaniałymi detalami.

Barokowy **kościół św. Antoniego** (Sv. Antuna) wznosi się w górnej części miasta, w pobliżu twierdzy. Nad portalem widoczna jest nisza z kamienną rzeźbą św. Barbary, a nad nią herb donatora Mazarovicia, który ufundował świątynię w 1679 r.

▼ Nabrzeże w Peraście

W górnej części Perastu znajdują się ruiny barokowego **pałacu Zmajeviciów, kościół Matki Boskiej Różańcowej** (Gospe od Rozarija) z osmiokątną dzwonnica z 1678 r. oraz **mauzoleum biskupa A. Zmajevicia**, zmarłego w 1694 r. Wyżej, ponad Magistrałą

Adriatyką widać **ruiny twierdzy weneckiej** z XVII w.

Nad miastem góruje pochodzący z przełomu XVI i XVII w. **kościół św. Anny** (Sv. Ane), wewnątrz którego podziwiać można freski Tripa Kokolji.

Dojazd

Większość autobusów omija Perast, zatrzymując się jedynie na przystanku przy głównej szosie wysoko ponad centrum miasteczka. Przez centrum przejeżdżają jedynie lokalne małe autobusy Blue Lines, kursujące wzdłuż brzegów Boki z Kotoru do Herceg Novi. Główna szosa omija Perast od góry, wspinając się wysoko na zbocze ponad miasteczkiem. Do centrum nie można wjechać samochodem (8.00–1.00), który trzeba zostawić na jednym z dwóch parkingów – od strony wyjazdu z Kotoru i z Risanu. Parking kosztuje 1 EUR/godz.

Noclegi

Obok kościoła św. Mikołaja, za głównym placem w mieście znajduje się **restauracja Konoba Skolji**, w której można wynająć pokoje. Blżej wyjazdu w stronę Kotoru w starym domu jest wygodny, stylowy **hotel Admiral** (Obala Kapitana Marka Marti-

novića, tel.: +382 32 373556, www.hotel-admiralperast.com; od 65 EUR za dwójkę ze śniadaniem).

Wyżywienie

W tym małym, uśpionym miasteczku jest kilka restauracji – wszystkie przy głównej ulicy przecinającej Perast i biegnącej wzdłuż zatoki. Zajrzeć można np. do wspomnianej Konoby Skolji w samym centrum – to tradycyjna restauracja z ogródkiem, która oferuje zestaw typowych czarnogórskich potraw mięsnych (takich jak *pljeskavica*), kilka rodzajów spaghetti oraz świeże dania rybne i owoce morza. Kolejna to **Konoba Otok Bronza** – artystyczny pub z ciekawym klimatem. Wieczorem pub oferuje ciepłe posiłki – głównie potrawy rybne i owoce morza. Blisko muzeum działa dobra **restauracja-pizzeria Nautilus**, oferująca obok pizzy także różne dania z ryb i owoców morza.

OKOLICE

Naprzeciw Perastu leżą dwie bardzo malownicze wysepki: Sveti Djordje i Gospa od Škrpjela. Można tam przepłynąć łódką (5 EUR/os.). O łódkę i przewoźnika należy zapytać na przystani – o ile oczywiście wcześniej nie znajdzie on nas sam. Łódkę odpływa, gdy zbierze się kilkoro pasażerów.

★ **Wyspa Gospa od Škrpjela** (Matka Boska na Skale) została sztucznie utworzona. Z jej powstaniem wiąże się legenda głosząca, że tam, gdzie dziś znajduje się wyspa, niegdyś wystawała skała, na której znaleziono obraz Madonny. Obraz trzykrotnie ustawiano

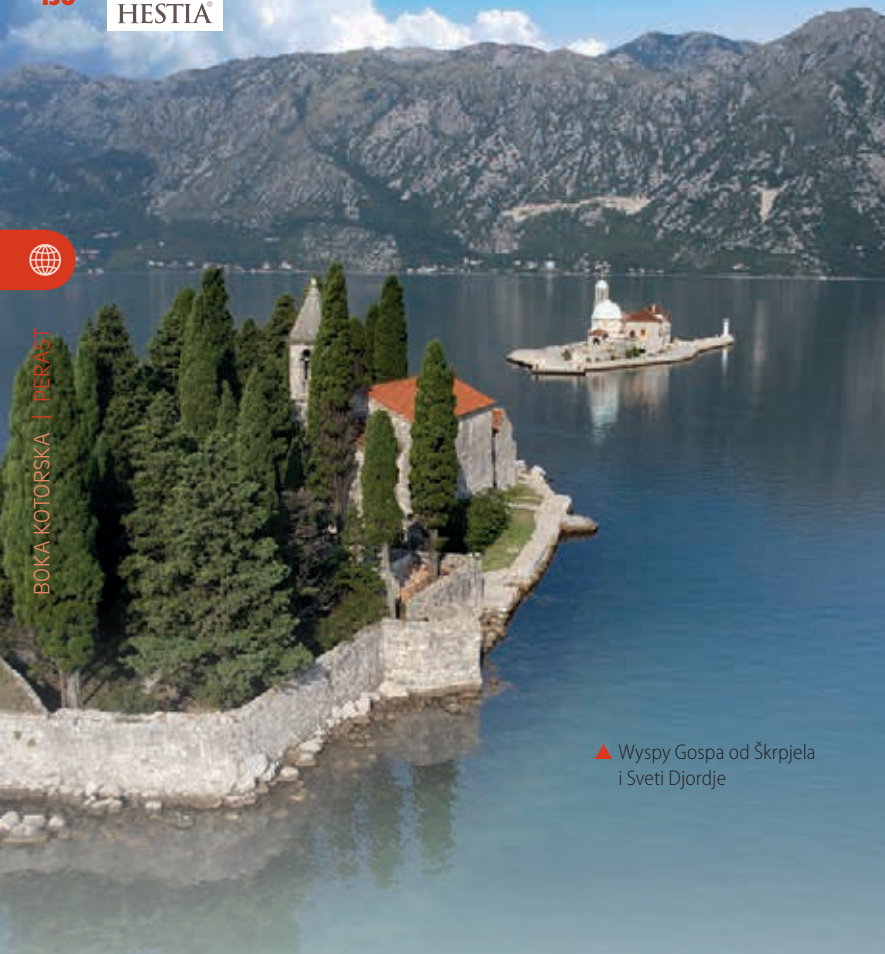
w kościele św. Mikołaja, ale ten za każdym razem w tajemniczych okolicznościach wracał na rafę. W końcu w miejscu, gdzie znaleziono cudowny obraz, mieszkańcy Perastu zaczęli wysypywać głazy i zatapiać zdobyte okręty nieprzyjaciół. W ten sposób powstała wysepka i kościół Matki Boskiej na Skale. Katolicki kościół został wzniesiony w 1630 r., w 1. poł. XVIII w. dobudowano okrągłą dzwonnica. W kościele znajduje się marmurowy ołtarz z 1796 r. dłuta Antonia Kapelano z Genui. Złożono tam datowany na połowę XV w. cudowny obraz Gospe od Škrpjela, który „nie chciał się przenieść” na

Kup książkę

Poleć książkę

Kup książkę

Poleć książkę

▲ Wyspy Gospa od Škrpjela i Sveti Djordje

stały ład. Wnętrze pokrywa 68 malowideł największego na Primorju malarza, Tripa Kokolji z Risanu. Obok na ścianach znajdują się liczne srebrne płyty wotywnie z wygrawerowanymi sylwetkami bokokotorskich statków oddanych pod opiekę Madonny. W przykościelnym muzeum zebrano wiele przedmiotów użytkowych z Perastu i okolic. Rokrocznie 22 czerwca, na pamiątkę znalezienia obrazu, mieszkańcy Perastu ubrani w tradycyjne stroje podpływają łodziami wypełnionymi kamieniami i zrzucają je obok wyspki na dno morza.

Na wyspie ★ **Sveti Djordje** (św. Jerzy), z charakterystycznymi wysokimi cyprysami, godne uwagi są **ruiny** otoczonego murem klasztoru benedyktynów oraz **cemtarz**, na którym spoczęli miejscowi kapitanowie.

Na trasie pomiędzy Perastem a Kotorem położony jest **ORAHOVAC** – mała rybacka osada, licząca ok. 300 mieszkańców. Znajduje się tam niewielka **cerkiew św. Jerzego** (Sv. Djordja) z freskami z XV i XVI w. oraz **wieża mieszkalna Baja Pivljanina**.

Kup książkę

Poleć książkę

Kotor

Kotor (Kotop), jedno z najlepiej zachowanych na terenie byłej Jugosławii średnio-wiecznych miast, leży 45 km od Herceg Novi, w miejscu niezwykłym – na samym końcu Boki Kotorskiej, u podnóża masywu Lovćen (1748 m n.p.m.), Vrmac (766 m n.p.m.) i wznoszącymi się bezpośrednio nad miastem i zatoką urwiskami Kotsorske Strane (osiągającymi 1098 m n.p.m. – Djerinski vrh), Kotor był bardzo trudno dostępny (po II wojnie światowej dla usprawnienia komunikacji wydrążono półtorakilometrowy tunel Vrmac, który znacznie przybliżył miasto do innych ośrodków wybrzeża), a opasany dodatkowo grubymi murami obronnymi, wspinającymi się po zboczach górujących nad starówką – wręcz nie do zdobycia. Dopiero wynalezienie i rozpowszechnienie statków parowych oraz zahamowanie ekspansji tutejszej floty doprowadziło go do upadku.

Miasto, liczące dziś ok. 5,5 tys. mieszkańców, ma śródziemnomorski charakter, pełne jest wąskich uliczek, nieregularnych placów, świątyń i pałaców. Niesymetryczny układ Ko-

toru pochodzi jeszcze z okresu średniowiecza. Wiele spośród zabytków pojawiających się na każdym kroku jest nieodrestaurowanych, szczególnie te znajdujące się z boku głównej trasy turystycznej. W mieście aż roi się od lwów symbolizujących Republikę św. Marka. W 1979 r. Kotor został wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO. Warto jednak zauważyć, że śródziemnomorski charakter Kotoru tworzą nie tylko budowle, lecz także ludzie. Miejscowe kawiarnie pełne są od samego rana – tak jak gdyby zaraz po przebudzeniu mieszkańcy spieszyli na dół, by wypić poranną kawę i spotkać znajomego, którego nie widzieli całą noc.

HISTORIA

W III w. p.n.e. mieli tu siedzibę Ilirowie. Po nich osiedli tutaj Grecy, którzy założyli port handlowy Acurion. Kolejni mieszkańcy, Rzymianie (168 r. p.n.e.–476 r. n.e.) zbudowali w tym miejscu umocnienia Acruvium. Od czasów cesarza bizantyńskiego

Prom Kamenari – Lepetane

Rejs promem (*trajekt*) na drugą stronę Boki Kotorskiej i z powrotem jest dla turystów nie lada atrakcją. Latem prom kursuje przez całą dobę. Od 6.00 do 24.00 prom odpływa co 30 min lub nawet co 15 min, a od 0.00 do 6.00 co godzinę. Natomiast zimą można przepływać na drugą stronę do godz. 22.00. Piesi płyną za darmo, natomiast za samochód osobowy trzeba zapłacić 4,5 EUR, za motocykl – 2 EUR, rower 1 EUR, auto

z przyczepką – 6,50 EUR, minibus – 8 EUR. Często turyści, którzy jadą do nadmorskich miejscowości położonych w głębi czarnogórskiego Primorja, decydują się na przeprawę promem, chcąc skrócić sobie drogę. Oczywiście droga staje się wtedy krótsza (np. odcinek Herceg Novi – Budva skraca się o 23 km), ale jednocześnie warto pamiętać, że w ten sposób rezygnujemy z poznania walorów najciekawszej i najpiękniejszej części Boki, która dopiero przed nami.

Kup książkę

Poleć książkę

Justyniana I dzisiejszy Kotor był jedną z ważniejszych twierdz bizantyńskich nad Adriatykiem (Decatera). Miasto pod panowaniem bizantyńskim pozostawało aż do XII w. We wczesnym średniowieczu jako Catarum było ostoją kultury romańskiej. W XII–XIV w. Kotor, wchodząc w skład państwa serbskiego, był głównym portem państwa Nemanjiciów. Wtedy właśnie uzyskał autonomię. Mimo że już w 1396 r. mieszkańcy Kotoru zwrócili się do władz Republiki Weneckiej z prośbą o poddaństwo (bo jak stwierdzili, będą zmuszeni podporządkować się „albo Albańczykom, albo Słowianom, albo Turkom”), to dopiero w 1420 r. Kotor znalazł się (jako Cattaro) w granicach Republiki św. Marka i stan ten utrzymał się aż do upadku Republiki Weneckiej w 1797 r.

Kup książkę

Od tego czasu Kotor tracił na znaczeniu i do wybuchu I wojny światowej wielokrotnie zmieniał zarządców. Pozostawał we władaniu Austrii (1797–1805), Rosji (1806–07), napoleońskiej Francji (1807–13), a w latach 1814–1918 ponownie pod rządami monarchii habsburskiej. W lutym 1918 r. w Boce Kotorskiej wybuchł krwawo stłumiony bunt 5 tys. marynarzy. Po zakończeniu I wojny światowej miasto przypadło nowo powstałemu Królestwu Serbów, Chorwatów i Słowenów (od 1929 r. pod nazwą Królestwa Jugosławii). Podczas II wojny światowej Kotor okupowali Włosi, a później miasto ponownie wróciło do Jugosławii.

Kotor i okolice kilkakrotnie nawiedzały trzęsienia ziemi (największe w 1667 r.). Wiele budynków nie ocalało, a ich pozostałości

Poleć książkę

posłużyły za podstawę do budowy nowych. Ostatnie trzęsienie ziemi miało tam miejsce w 1979 r.

WARTO ZOBACZYĆ

Ulice na Starym Mieście nie mają nazw (za to każdy dom oznaczony jest osobnym numerem), a w ich płątaniu łatwo zabłądzić. Najlepiej więc zwiedzać miasto, kierując się opisaną poniżej trasą. Idący z dworca autobusowego mogą minąć najbliższą boczną Bramę Południową prowadzącą na starówkę, aby po krótkim spacerze wzdłuż murów miejskich znaleźć się przy bramie głównej – jedynym wejściu od strony wybrzeża – Bramie Morskiej.

Renesansowa **Brama Morska** (Morska vrata) wzniesiona została w połowie XVI w. W jej zewnętrznej części znajduje się płaskorzeźba *Madonny z Dzieciątkiem*. Wewnątrz, po prawej stronie widoczna jest płaskorzeźba przedstawiająca *Madonnę ze św. Tryfunem i Bernardem*. Oprócz Bramy Morskiej do Starego Miasta pro-

wadzą jeszcze dwie powstałe w połowie XVI w.: Brama Południowa i renesansowa Brama Północna.

Przechodząc przez Bramę Morską, wkraczamy na Trg Oktobarske rewolucije, zwany dawniej Trg od orużja (pl. Broni). To centralny plac starówki, tętniący życiem od wczesnych godzin porannych. Można odnieść wrażenie, że mieszkańcy zaraz po przebudzeniu schodzą do kawiarni, gdzie mogą rozpocząć dzień od porannej kawy i spotkania ze znajomymi. Naprzeciwko Bramy Morskiej stoi **Gradski toranj**, wieża zegarowa zbudowana przez Wenejczyków w 1602 r. Tuż obok niej widoczny jest mały monument w kształcie piramidy – średniowieczny gręgiarz. Wzdłuż Trgu Oktobarske rewolucije ciągnie się XV-wieczny **pałac Namiestnika Wenecji** (Kneževa palata). Za nim znajduje się **pałac Rady Miejskiej** (Gradska vijećnica) z 1762 r., który w XIX w. wojska francuskie okupujące Kotor przekształciły w teatr (Napoleonovo pozorište). Przy placu warto zwrócić uwagę na XVII-wieczny **pałac Bizanti** (koterskie pałace zawdzięczają swe nazwy rodzinom patrycjuszy).

▼ Wieża zegarowa w Kotorze

Kup książkę

Poleć książkę

Czarnogóra

- Słoneczne kurorty
- Bezkrzesne góry i przepastne wąwozy
- Monastery i meczety
- Tajemnicze twierdze
- Bałkańska kuchnia

foto. na okładce: Shutterstock.com

Czarnogóra, kraj mniejszy od województwa małopolskiego, szczyti się swoim niewiarygodnym zróżnicowaniem. Miłośnicy kąpeli znajdą tu słoneczne plaże, żądni wrażeń poczują adrenalinę podczas raftingu kanionem Tary, wędrowcy „zagubią się” w dzikich górach, ciekawi kultury odwiedzą cerkwie i meczety. Każdy zakątek kryje tajemnice minionych wieków – ślady panowania Turków, Wenecjan, Hiszpanów... Twierdze, średniowieczne lochy i monasterium wabią chłodem wnętrza, a restauracje kuszą daniami bałkańskiej kuchni. Czarnogóra to prawdziwy wakacyjny raj!

 travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami, i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje praktyczne ułatwią zaplanowanie podróży. Przewodnik uzupełniają czytelne mapy, starannie dobrane zdjęcia i liczne ramki z ciekawostkami. Wszystko to w połączeniu z poręcznym formatem i atrakcyjną szatą graficzną sprawia, że Travelbook to najlepszy wybór dla ciekawych świata.

 Bezdroża
Przewodniki Ludzi Ciekawych

Sprawdź najnowsze promocje:

• <http://bezdroza.pl/promocje>

Przewodniki najchętniej czytane:

• <http://bezdroza.pl/bestsellery>

Zamów informator podróżniczy:

• <http://bezdroza.pl/newsletter>

Helion SA

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 230 98 63

e-mail: bezdroza@bezdroza.pl

<http://bezdroza.pl>

ISBN 978-83-246-8587-5

9 788324 685875 >

Cena 24,90 zł

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA
 Helion SA

Nr katalogowy: 16070

 Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

 Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900
 0 601 339900